

**«ՖԱՐՄԱՑԻԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (ՄԱՍ 1 - 2)»
ԹԵՄԱՅՈՎ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ**

2024թ.-ից կրկնողաբար, ք. Երևան (ՀՀ ԱՆ «Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ Ֆարմացիա և մարքեթինգ ամբիոն) և/կամ առցանց («Զոււմ» հարթակ)

ՀՀ ԱՆ «Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ

- Գրություն՝ 23.09 – 11.10
- Թիրախային լսարան՝ դեղագետներ և դեղագործներ
- Մասնակիցների ակնկալվող թվաքանակ՝ 12-30 հոգի
- առկա ձևաչափով մասնակից դեղագետներին շնորհել ՇՄՁ 18 տեսական և 18 գործնական կրեդիտ.
առցանց ձևաչափով մասնակից դեղագետներին՝ ՇՄՁ 36 տեսական կրեդիտ.
առկա ձևաչափով մասնակից դեղագործներին՝ ՇՄՁ 14 տեսական և 14 գործնական կրեդիտ.
ացանց ձևաչափով մասնակից դեղագործներին՝ ՇՄՁ 28 տեսական կրեդիտ.
մաս 1-ի առկա ձևաչափով մասնակից դեղագետներին՝ ՇՄՁ 12 տեսական և 12 գործնական կրեդիտ.
մաս 1-ի առցանց ձևաչափով մասնակից դեղագետներին՝ ՇՄՁ 24 տեսական կրեդիտ.
մաս 1-ի առկա ձևաչափով մասնակից դեղագործներին՝ ՇՄՁ 10 տեսական և 10 գործնական կրեդիտ.
մաս 1-ի առցանց ձևաչափով մասնակից դեղագործներին՝ ՇՄՁ 20 տեսական կրեդիտ.
մաս 2-ի առկա ձևաչափով մասնակից դեղագետներին՝ ՇՄՁ 6 տեսական և 6 գործնական կրեդիտ.

մաս 2-ի առցանց ձևաչափով մասնակից դեղագետներին՝ ՇՄՁ 12 տեսական կրեդիտ.

մաս 2-ի առկա ձևաչափով մասնակից դեղագործներին՝ ՇՄՁ 5 տեսական և 5 գործնական կրեդիտ.

մաս 2-ի առցանց ձևաչափով մասնակից դեղագործներին՝ ՇՄՁ 10 տեսական կրեդիտ.

դասավանդողներ Ծաղկանուշ Սարգսյանին՝ ՇՄՁ 2 տեսական և 1 գործնական կրեդիտ, Ռուզաննա Մովսեսյանին՝ ՇՄՁ 1 տեսական և 2 գործնական կրեդիտ, Լուսինե Ժամհարյանին՝ ՇՄՁ 17 տեսական և 16 գործնական կրեդիտ, Նելլի Ղուկասյանին՝ ՇՄՁ 9 տեսական և 9 գործնական կրեդիտ

- Կոնտակտ՝ 010235310

Շաբաթ 1		
Մաս 1		
Ֆիտոթերապևտիկ դեղապատրաստուկներ և սննդային հավելումներ		
Օր 1		
1,5 ժամ	Դասախոսություն Ֆարմակոգնոզիայի և ֆիտոթերապիայի հիմնական հասկացությունները և տերմինաբանությունը: Ֆիտոթերապիայի հիմնախնդիրները: Դեղաբույսերի կիրառման սկզբունքները և մեթոդները: Ֆիտոպատրաստուկների դեղաբանական դասակարգումը: Ֆիտոպատրաստուկներում պարունակվող կենսաբանական ակտիվ նյութերի (ԿԱՆ) համառոտ բնութագիրը: Ֆիտոպատրաստուկների ազդեցությունը ֆարմակոթերապևտիկ դեղի ՖԹԴ-ի ֆարմակոկինետիկայի և ֆարմակոդինամիկայի վրա	Լուսինե Ժամհարյան/ Նելլի Ղուկասյան
1,5 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմային առնչվող առաջադրանքների ներկայացում (գծապատկերներ, տեսանյութեր, աղյուսակներ) և վերլուծություն: Ինքնուրույն աշխատանք՝ թեստային առաջադրանքներ, դեղատնային օղակից բաց թողնվող ֆիտոպատրաստուկների տեսականու քննարկում և ներկայացում, ֆիտոպրեպարատների վերաբերյալ տեսանյութի դիտում, օրինակների վերլուծություն, արդյունքների ամփոփում	Լուսինե Ժամհարյան/ Նելլի Ղուկասյան
Օր 2		
1,5 ժամ	Դասախոսություն Դեղաբուսական հումքից ֆիտոքիմիական միացությունների անջատումը և ուսումնասիրումը. ֆիտոքիմիկատներից դեղերի ստացման ժամանակակից եղանակները, դրանց ստանդարտացման և արտադրության հիմնական փուլերը և պահանջները	Լուսինե Ժամհարյան/ Նելլի Ղուկասյան

	<ul style="list-style-type: none"> • Ֆիտոքիմիական միացությունների խմբերը • Դեղաբուսական հումքից ստացվող կենսաբանական ակտիվ միացությունների տարբեր խմբերի համառոտ բնութագիրը 	
1,5 ժամ	<p>Գործնական աշխատանք</p> <p>Թեմային առնչվող առաջադրանքների ներկայացում (գծապատկերների, տեսանյութերի, աղյուսակների) և վերլուծություն: Ինքնուրույն աշխատանք՝ թեստային առաջադրանքների և խնդիրների լուծում, արդյունքների ամփոփում, ֆիտոքիմիական վերլուծություն օրինակների վրա, ուղեցույցների հետ ծանոթացում՝ EMA/HMPC/201116/20051 3 Rev. 3, հոդվածների քննարկում https://www.mdpi.com/1999-4907/11/9/904, արդյունքների ամփոփում</p>	Լուսինե Ժամհարյան/ Նելլի Ղուկասյան
Օր 3		
1,5 ժամ	<p>Դասախոսություն</p> <p>Մարտոզական համակարգի հիվանդությունների (գաստրիտ, ստամոքսի և տասներկուամտնյա աղու քրոնիկ հիվանդություններ, կոլիտ, էնտերոկոլիտ, լյարդի և լեղուղիների հիվանդություններ) դեպքում կիրառվող դեղաբուսական հումքի և բուսական ծագման դեղեր.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Տեղային հակաբորբոքային, դաբաղող ազդեցությամբ ֆիտոպատրաստուկներ • Արոմատիկ, տոնուսավորող և սուր դառնանյութեր պարունակող դեղապատրաստուկներ • Աղիների հիվանդությունների և խանգարումների, լյարդի և լեղապարկի հիվանդությունների ժամանակ օգտագործվող դեղաբուսական հումք/ֆիտոպատրաստուկներ 	Լուսինե Ժամհարյան/ Նելլի Ղուկասյան
1,5 ժամ	<p>Գործնական աշխատանք</p> <p>Թեմային առնչվող դեղաբուսական պատրաստուկների/ֆիտոպրեպարատների վերաբերյալ գործնական հարցերի ներկայացում և քննարկում: Դեղաբույսերի համառոտ նկարագիրը և բաղադրակազմի ներկայացում: Գործնական հարցերի քննարկում, դեղապատրաստուկների օգտագործման ցուցումների և հակացուցումների վերլուծություն, արդյունքների ամփոփում</p>	Լուսինե Ժամհարյան/ Նելլի Ղուկասյան
Օր 4		
1,5 ժամ	<p>Դասախոսություն</p> <p>Սրտանոթային համակարգի հիվանդությունների (աթերոսկլերոզ, զարկերակային գերճնշում, ծայրամասային անոթների հիվանդություններ, ուղեղի անոթային հիվանդություններ, սրտային անբավարարություն), երիկամների, միզուղիների բորբոքային հիվանդությունների, երիկամաքարային հիվանդությունների դեպքում կիրառվող դեղաբուսական հումքեր և բուսական ծագման դեղեր.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Սրտային անբավարարության ժամանակ օգտագործվող ֆիտոպատրաստուկներ • Անոթային հիվանդությունների ժամանակ օգտագործվող ֆիտոպատրաստուկներ 	Լուսինե Ժամհարյան/ Նելլի Ղուկասյան

	<ul style="list-style-type: none"> • Զարկերակային հիպերտոնիայի և հիպոտոնիայի ժամանակ օգտագործվող ֆիտոպատրաստուկներ • Երիկամների, միզուղիների, և շագանակագեղձի հիվանդությունների ժամանակ օգտագործվող ֆիտոպատրաստուկներ 	
1,5 ժամ	<p>Գործնական աշխատանք</p> <p>Թեմային առնչվող դեղաբուսական պատրաստուկների/ֆիտոպրեպարատների վերաբերյալ գործնական հարցերի ներկայացում և քննարկում:</p> <p>Դեղաբույսերի համառոտ նկարագիրը և բաղադրակազմի ներկայացում:</p> <p>Գործնական հարցերի քննարկում, դեղապատրաստուկների օգտագործման ցուցումների և հակացուցումների վերլուծություն:</p> <p>Թեստային առաջադրանքներ, արդյունքների ամփոփում</p>	Լուսինե ժամհարյան/ Նելլի Ղուկասյան
Շաբաթ 2		
Օր 1		
1,5 ժամ	<p>Դասախոսություն</p> <p>Շնչառական օրգանների հիվանդությունների (մրսածություն, գրիպ, բրոնխիտ, բրոնխիալ ասթմա), դեպքում կիրառվող դեղաբուսական հումքեր և բուսական ծագման դեղապատրաստուկներ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Շնչառական ուղիների սուր և քրոնիկ հիվանդությունների ժամանակ օգտագործվող ֆիտոպատրաստուկներ • Լորձ պարունակող և սպազմոլիտիկ ֆիտոպատրաստուկներ 	Լուսինե ժամհարյան/ Նելլի Ղուկասյան
1,5 ժամ	<p>Գործնական աշխատանք</p> <p>Թեմային առնչվող դեղաբուսական պատրաստուկների/ֆիտոպրեպարատների վերաբերյալ գործնական հարցերի ներկայացում և քննարկում:</p> <p>Դեղաբույսերի համառոտ նկարագիրը և բաղադրակազմի ներկայացում:</p> <p>Գործնական հարցերի քննարկում, դեղապատրաստուկների օգտագործման ցուցումների և հակացուցումների վերլուծություն:</p> <p>Թեստային առաջադրանքներ, արդյունքների ամփոփում</p>	Լուսինե ժամհարյան/ Նելլի Ղուկասյան
Օր 2		
1,5 ժամ	<p>Դասախոսություն</p> <p>Կոմպլեքսային ֆիտոպատրաստուկներ: Հավաքներ, բուժիչ թեյեր: Բուսական դեղերի կիրառման ցուցումները և հակացուցումները, երեխաների և տարեցների շրջանում կիրառվող ֆիտոպատրաստուկներ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ֆիտոթերապիան մանկական պրակտիկայում • Ֆիտոգերիատրիկ դեղաբույսեր • Նյութափոխանակային գործընթացների վրա ազդող ֆիտոպատրաստուկներ 	Լուսինե ժամհարյան/ Նելլի Ղուկասյան
1,5 ժամ	<p>Գործնական աշխատանք</p>	Լուսինե ժամհարյան/ Նելլի Ղուկասյան

	<p>Թեմային առնչվող դեղաբուսական պատրաստուկների/ ֆիտոպրեպարատների վերաբերյալ գործնական հարցերի ներկայացում և քննարկում:</p> <p>Դեղաբույսերի համառոտ նկարագիր և բաղադրակազմի ներկայացում:</p> <p>Առկա ուսումնասիրությունների քննարկում</p> <p>https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S075333222301065X,</p> <p>դեղապատրաստուկների օգտագործման ցուցումների և հակացուցումների վերլուծություն:</p> <p>Թեստային առաջադրանքներ, արդյունքների ամփոփում</p>	
Օր 3		
1,5 ժամ	<p>Դասախոսություն</p> <p>Սննդային հավելումներ Nutraceuticals.ներածություն:</p> <p>Սննդային հավելումների բնութագիրը, տեսակները, դասակարգման եղանակները:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nutraceuticals-ի դասակարգումը՝ հիմնված ազդեցության վրա • Nutraceuticals-ի համաշխարհային շուկան, զարգացումները և կարգավորումները <p>https://www.slideshare.net/slideshow/m-pharm-topic-nutraceuticals/266097740</p>	Լուսինե Ժամհարյան
1,5 ժամ	<p>Գործնական աշխատանք</p> <p>Թեմային առնչվող գործնական հարցերի ներկայացում և քննարկում:</p> <p>Դեղագործական գործունեությանն առնչվող դեղերի վերաբերյալ դեպքերի վերլուծություն:</p> <p>Թեստային առաջադրանքների, իրավիճակային խնդիրների, ժամանակակից ուսումնասիրությունների վերլուծություն, մասնակիցների հարցերի քննարկում, արդյունքների ամփոփում:</p> <p>Հղումներ՝ https://www.mdpi.com/1420-3049/26/9/2540</p> <p>https://www.mdpi.com/1422-0067/23/8/4102</p>	Լուսինե Ժամհարյան
Օր 4		
1,5 ժամ	<p>Դասախոսություն</p> <p>Սննդային հավելումներ Nutraceuticals.տեսակները, թերապևտիկ ակտիվությունը և օգտագործման առանձնահատկությունները, տարբեր խմբերի ցուցումները և հակացուցումները:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Վիտամինային և ֆերմենտային սննդային հավելումներ • Մեծահասակների համար սննդային և լրացուցիչ (supplementary) բուսական հավելումներ • Ոչ վարակային հիվանդությունների կանխարգելման նպատակով կիրառվող սննդային հավելումներ • Հակաօքսիդանտային ազդեցությամբ սննդային հավելումներ 	Լուսինե Ժամհարյան
1,5 ժամ	<p>Գործնական աշխատանք</p> <p>Թեմային առնչվող գործնական հարցերի ներկայացում և քննարկում:</p> <p>Դեղագործական գործունեությանն առնչվող դեղերի վերաբերյալ դեպքերի վերլուծություն:</p>	Լուսինե Ժամհարյան

	<p>Թեստային առաջադրանքների, խմբային խնդիրների, ժամանակակից ուսումնասիրությունների վերլուծություն, մասնակիցների հարցերի քննարկում, արդյունքների ամփոփում: Նյութերի Հղումներ՝</p> <p>https://www.mdpi.com/2304-8158/12/17/3262</p> <p>https://www.drugs.com/drug-class/nutraceutical-products.html</p> <p>https://www.intechopen.com/chapters/65409</p> <p>https://link.springer.com/article/10.1007/s43450-022-00246-w</p>	
<p>Մաս 2՝ Դեղերի տեղեկատվական և կառավարման էլեկտրոնային հարթակներ</p> <p>Շաբաթ 3</p>		
<p>Օր 1</p>		
2 ժամ	<p>Դասախոսություն</p> <p>Առողջապահության թվայնացման գործընթացներ: Էլեկտրոնային առողջապահությունը Հայաստանում, էլեկտրոնային առողջապահության ազգային օպերատոր: Դեղագործական ոլորտի թվային գործիքների և գործընթացների բնութագիրը և տեսակները: Բիզնես պրոցեսներ և տվյալների փոխանակում</p>	Ծաղկանուշ Սարգսյան/ Լուսինե Ժամհարյան
1 ժամ	<p>Գործնական աշխատանք</p> <p>Թեմային առնչվող առաջադրանքների ներկայացում (գծապատկերներ, տեսանյութեր, աղյուսակներ) և վերլուծություն, թվային առողջապահության սկզբունքների վերաբերյալ գործնական հարցերի քննարկում: Ինքնուրույն աշխատանք՝ թեստային առաջադրանքների և խնդիրների լուծում, հարցումների անցկացում, փորձի և կարծիքների քննարկում, արդյունքների ամփոփում</p>	Ծաղկանուշ Սարգսյան/ Լուսինե Ժամհարյան
<p>Օր 2</p>		
2 ժամ	<p>Դասախոսություն</p> <p>Դեղերի դուրսգրումների և բացթողումների կառավարում: Դեղերի էլեկտրոնային կառավարման հարթակների հիմնական գործընթացները, սկզբունքները և պահանջների շրջանակը: Դեղերի կառավարման գործընթացների թվայնացման առավելությունները: Դեղատան աշխատողների դերը դեղերի էլեկտրոնային բացթողումների համակարգում, ընդհանուր պարտականությունների շրջանակներ: ATC code օգտագործումը դեղերի դուրսգրման թվային հարթակներում</p>	Լուսինե Ժամհարյան
1 ժամ	<p>Գործնական աշխատանք</p> <p>Թեմային առնչվող տարբեր խմբերի դեղամիջոցների ԱԹՔ՝ անատոմիական-թերապևտիկ-քիմիական դասակարգումը (ATC code) առաջադրանքների ներկայացում (գծապատկերներ, տեսանյութեր, աղյուսակներ) և վերլուծություն, դեղերի դուրսգրման վերաբերյալ գործնական հարցերի քննարկում: Ինքնուրույն աշխատանք՝ թեստային առաջադրանքների և խնդիրների լուծում, արդյունքների ամփոփում,</p>	Լուսինե Ժամհարյան

	դեղապատրաստուկների դուրսգրումների վերլուծություն և բացթողումների քննարկում	
Օր 3		
1 ժամ	<p>Դասախոսություն Էլեկտրոնային դեղատոմս.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Տեղեկատվական հոսքերի ցիկլ • Մուտքագրման դաշտեր, կապեր • Դեղատոմսի ձևավորում, բացթողում, չեղարկում, հետագծելիություն • Տվյալների անվտանգություն • Հաշվետվողականություն 	Ռուզաննա Մովսեսյան
2 ժամ	<p>Գործնական աշխատանք Իրական ժամանակում թեստային բազայի օգնությամբ էլեկտրոնային դեղատոմսի ձևավորում</p> <ul style="list-style-type: none"> • Մուտքագրում • Չեղարկում • Հաշվետվողականություն • Բացթողում 	Ռուզաննա Մովսեսյան
Օր 4		
1 ժամ	<p>Դասախոսություն Հակավարակային և հորմոնային դեղամիջոցների խմբերը, դրանց դասակարգման ԱԹՔ՝ անատոմիական-թերապևտիկ-քիմիական կոդերը (ATC code): Դեղամիջոցների ռեգիստրի վերլուծություն՝ ըստ դեղամիջոցների խմբերի: Հակաբիոտիկների նշանակումների և դեղերի դուրսգրումների կառավարման առանձնահատկությունները: Էլեկտրոնային դուրսգրումների և բացթողումների նշանակությունը</p> <ul style="list-style-type: none"> • Հակաբակտերիային դեղամիջոցներ • Հակասնկային դեղամիջոցներ • Հակավիրուսային դեղամիջոցներ • Հակամիկոբակտերիային դեղամիջոցներ • Իմունոգլոբուլիններ և իմունային շիճուկներ • Հորմոնային և միզարյուստուլ պարունակող դեղամիջոցներ • Պատվաստանյութեր 	Լուսինե Ժամհարյան
2 ժամ	<p>Գործնական աշխատանք Թեմայի շրջանակներում վերլուծում, ներկայացնում և քննարկում են ՀՀ տարածքում գրանցված դեղերի դուրսգրման և բացթողման հետ կապված գործնական հարցեր: Դեղագործական գործունեությանն առնչվող դեղերի վերաբերյալ դեպքերի վերլուծություն: Դեղորայքային բուժման և նշանակման հարցերի վերլուծություն: Թեստային առաջադրանքների, իրավիճակային խնդիրների և մասնակիցների հարցերի և փորձի վրա հիմնված քննարկում, արդյունքների ամփոփում</p>	Լուսինե Ժամհարյան

